

**DET KONGELIGE
FISKERIDEPARTEMENT**

Høringsnotat av 3. oktober 2003

Forslag til tiltak for vern av norsk kysttorsk m.v.

Høringsfrist 24. oktober 2003

Innholdsfortegnelse

1	BAKGRUNN FOR AT DET MÅ INNFØRES VERNETILTAK FOR NORSK KYSTTORSK.....	1
2	FISKERIDEPARTEMENTETS/FISKERIDIREKTORATETS BEHANDLING SÅ LANGT	2
3	INNSTILLING FRA ARBEIDSGRUPPE OM NORSK KYSTTORSK	2
3.1	Ulike forslag med spesifiserte tiltak og innspill fra medlemmer i arbeidsgruppen.....	3
3.2	En punktvis oppsummering av arbeidsgruppens forslag til tiltak.....	3
4	OMREGNINGSFAKTORER - SAMLEKVOTEORDNINGEN	5
4.1	Beskrivelse av samlekvoteordningen	5
4.2	Endring av omregningsfaktorer i samlekvoteordningen	5
5	TILTAK FOR TRÅLFLÅTEN	6
6	GRENSEDRAINGSGRUPPEN - DELINNSTILLING II.....	8
6.1	Grensedragningsgruppens konklusjoner og forslag (utdrag fra innstilling del II).....	8
6.2	Oppfølgingen av arbeidsgruppens konklusjoner og forslag.....	10
7	RAPPORT FRA ARBEIDSGRUPPE OM GARN	11
7.1	Oppsummering av konklusjoner og tilrådinger (gjengitt fra rapporten):	11
8	FRITIDSFISKE / TURISTFISKE	13
8.1	Status for regulering av fritidsfiske og turistfiske i sjøen i Norge.....	13
8.2	Omfanget av fritidsfiske og turistfiske i Norge.....	13
8.3	Oppfølging i Fiskeridepartementet / Fiskeridirektoratet.....	15
8.4	Minstemål.....	17
8.5	Utførelskvoter i turistfisket.....	18
8.6	Tiltak for å begrense et "skjult næringsfiske"	19
9	FISKERIDEPARTEMENTETS VURDERING OG ANBEFALING IFT. KAPITTEL 3 - 8	20
9.1	Innstilling fra arbeidsgruppe om norsk kysttorsk	20
9.2	Omregningsfaktorer – samlekvoteordningen.....	20
9.3	Tiltak for trålflåten	20
9.4	Grensedragningsgruppens delinnstilling II	21
9.5	Rapport fra arbeidsgruppe om garn	21
9.6	Fritidsfiske / Turistfiske	21
9.7	Ungdomsfiskeordningen	21
10	FORSKRIFTSUTKAST.....	22
Vedlegg 1	Rapport fra arbeidsgruppen om kysttorsk (også tilgjengelig på Internett)	
Vedlegg 2	Grensedragningsgruppen – innstilling del II (kun på Internett, www.fid.dep.no)	
Vedlegg 3	Tilrådningsrapport om problemstillinger knyttet til garnfiske (kun på Internett, www.fid.dep.no)	
Vedlegg 4	Forskrift om grensedraging for havgående linefartøy	

1 Bakgrunn for at det må innføres vernetiltak for norsk kysttorsk

Norsk kysttorsk

Norsk kysttorsk er mest trolig sammensatt av et nokså stort antall bestandskomponenter langs hele kysten. Det fins mest norsk kysttorsk nord for 67° nordlig bredde, derimot utgjør kysttorsk en større del av den totale torskemengden sør for samme grense. Inntrykket er at det står dårligst til med kysttorsken i fjordområdene, mens den kysttorsken som fins i kystnære områder og noen få nautiske mil fra land er litt mindre truet.

Forskningsresultater viser at størrelsen på gytebiomassen (SSB) av norsk kysttorsk har gått ned siden 1996, og reduksjonen har funnet sted langs hele kysten fra Stadt til Varanger. SSB er nå estimert til å være i størrelsesorden 60.000 tonn, og forventet SSB i 2004 vil være 50.000 tonn. Derimot har fiskedødsraten (F) ligget nokså stabilt på et nivå i underkanten av 0,4 i perioden 1996-2001, men F økte til 0,6 i 2002. Økningen i F i 2002 lar seg forklare ved at et stort kvantum er tatt ut fra en allerede sterkt redusert bestand. Dette er totaltall for bestanden av kysttorsk sett under ett, men en må påregne lokale variasjoner langs kysten.

Selv med 0-uttak i 2004 ville bestanden ifølge beregninger ikke ha økt til mer enn om lag 56.000 tonn i 2005. Det er ikke etablert referansepunkt for denne bestanden, men ICES-arbeidsgruppen har kommentert at et trygt nivå på SSB trolig er noe over 100.000 tonn. Fra biologisk ståsted kan en foreløpig målsetning være å nå en gytebestand på 75.000 tonn så snart som mulig. Denne foreløpige målsetningen må justeres når ønskelig bestandsnivå er bedre tallfestet.

Hovedårsaken til reduksjonen i SSB er ifølge havforskerne at rekrutteringen til bestanden har gått nedover helt siden 1996 uten at en fra biologisk hold kan gi en god forklaring på denne svikten i rekrutteringen. Reduksjonen av tang og tare og mye sel på kysten og i fjordene kan være mulige forklaringer. Men i følge havforskerne har bestanden minket like mye i områder der tang- og tarebeltet ikke har vært redusert. Heller ikke tilstedeværelsen av kystsel peker seg ut som en overbevisende forklaring på reduksjonen i bestanden av norsk kysttorsk.

Flere hevder at siden grunnlagsmaterialet til havforskerne på flere områder kan sies å være mangelfullt (prøvetaking, fangstdata, omfanget av overvåkning av bestanden), kan konklusjonene om tilstanden til norsk kysttorsk muligvis være misvisende. Havforskerne vedgår at mer detaljert og omfattende kunnskap absolutt hadde vært ønskelig. Deres hovedpoeng her er likevel at de klare toktresultatene vanskelig kan avvises, og siden 1995 har det vært utført årlige tokt i alle fjorder mellom 62° nordlig bredde og Varanger, noe som må karakteriseres som en ganske stor toktvirksomhet.

Ettersom bestanden nå befinner seg på et historisk lavt nivå både mht. SSB og antall rekrutter var tilrådingen fra Den rådgivende komiteen (ACFM) i Det internasjonale rådet for havforskning (ICES) ett 0-uttak av norsk kysttorsk i 2004. Dette, samt hensynet til omdømmet til norsk fiskeriforvaltning nord for 62°N tilsier en drastisk reduksjon i kvoten for denne bestanden neste år fra dagens nivå på 40.000 tonn.

Dette tilsier at kvotereduksjon alene ikke er nok, men at det må iverksettes tiltak som hver for seg eller i kombinasjon innebærer redskaps-, område- og tidsbegrensinger.

2 Fiskeridepartementets/Fiskeridirektoratets behandling så langt

Fiskeridepartementet ga på bakgrunn av kysttorskens bestandsnivå Fiskeridirektoratet i juni 2003 i oppgave å sette ned en arbeidsgruppe for å vurdere kysttorskforvaltningen og utarbeide konkrete forslag til en langsiktig og bærekraftig forvaltning av denne bestanden. I tillegg til Fiskeridirektoratet har arbeidsgruppen hatt medlemmer frå Havforskningsinstituttet, Norges Fiskarlag, Norges Kystfiskarlag, Sametinget, Landsdelsutvalget for Trøndelag og Nord-Norge og Norges Naturvernforbund. Fiskeridepartementet deltok med en observatør i arbeidsgruppen.

Rapporten frå arbeidsgruppen med 19 vedlegg og et skriv med forklarende kommentarer fra lederen i arbeidsgruppen ble avgitt 8. september 2003. I arbeidsgrupperapporten var det fokusert på tiltak som kan iverksettes fra 01.01.04, men arbeidsgruppen gikk inn for at eventuelt iverksatte tiltak for 2004 må evalueres i 2004 med tanke på de etterfølgende årene.

På bakgrunn av arbeidsgruppens rapport og tidligere arbeider har Fiskeridepartementet utarbeidet dette høringsnotatet. Høringsnotatet tar for seg arbeidsgruppens innstilling, tidligere arbeid som er gjort i "Innstilling fra Grensedragingsgruppen del II", rapport fra arbeidsgruppe om "Problemstillinger knyttet til garnfiske" samt høringen vedrørende fritidsfiske/turistfiske. Fiskeridepartementet er av den oppfatning at de nevnte innstillinger og rapporter, på hvert sitt område, kan ha betydning for utviklingen i bestanden av norsk kysttorsk. På bakgrunn av dette ønsker Fiskeridepartementet nå å se de nevnte arbeider/rapporter i sammenheng.

3 Innstilling fra arbeidsgruppe om norsk kysttorsk

Det vises til mandat og arbeidsgruppens rapport med vedlegg som er vedlagt dette notatet, vedlegg 1. (Vedlegg 1.1 - 1.4 i elektronisk versjon)

Bakgrunnen for opprettinga av arbeidsgruppen var tilrådingen fra Den rådgivende komiteen (ACFM) i Det internasjonale rådet for havforskning (ICES) om 0-uttak av norsk kysttorsk i 2004. Dette vil være umulig i praksis fordi det da ville vært nødvendig å forby alt fiske etter torsk og andre bunnfiskarter i 2004 i området nord for 62° nordlig bredde. Oppgaven til arbeidsgruppen var å foreslå tiltak som på kort sikt vil medføre en reduksjon i beskatningen av norsk kysttorsk. Tiltakene må likevel utformes slik at det blir tatt rimelig hensyn til næringsutøverne.

På denne bakgrunnen var det enighet om å i denne omgang avgrense arbeidet til året 2004 med hensyn til forslag til tiltak. I dette perspektivet var det også nevnt at arbeidsgruppen muligvis må komme sammen igjen i 2004 med tanke på tiltak for norsk kysttorsk i årene etter 2004.

Det var blant annet fremholdt at arbeidsgruppen burde vurdere om selve forvaltningssystemet med hensyn til norsk kysttorsk kunne være en årsak til reduksjonen i bestanden. Flere andre medlemmer i arbeidsgruppen argumenterte for at fokus må være på utøvinga av fiske, siden den sentrale utfordringen er å redusere uttaket av norsk kysttorsk på kort sikt.

Arbeidsgruppen diskuterte følgende:

Regulering av torskefisket nord for 62°N i 2004:

Utforming av reguleringene for torsk i området nord for 62° N med tanke på best mulig vern av norsk kysttorsk, herunder spørsmålet om ei særskilt kvoteregulering av norsk kysttorsk som del av det norske reguleringsopplegget.

Begrensing av utøvingen av fiske etter torsk i området nord for 62°N i 2004 i forhold til:

Stenging av bestemte områder, stenging i bestemte perioder, bruk av spesifikke redskap og størrelse på fartøy.

Andre relevante problemstillinger:

Sett i relasjon til reguleringen av andre arter enn torsk, herunder jakt på kystsel, fritids-/turistfiske, innsats innen havforskning og statistikk, herunder tiltak for bedre datainnsamling, innvirkning av lakseoppdrett på gyteadferd hos vill torsk, maskestørrelse i garnfiske etter torsk og klart definerte kriterium før det kan tillates mer fiske på norsk kysttorsk.

3.1 Ulike forslag med spesifiserte tiltak og innspill fra medlemmer i arbeidsgruppen

Noen medlemmer i arbeidsgruppen la fram sine egne forslag med spesifiserte tiltak som var diskutert på møtet. Disse forslagene framgår av rapportens vedlegg 9-13. Rapportens vedlegg 10 og 11 viser at noen mener at et sentralt tiltak bør være å ikke tillate fiske i kystnære farvann for fartøy som fisker med aktive redskap. Vern av gytefelt i gyteperioden er et annet tiltak som flere av medlemmene i arbeidsgruppen fokuserer på.

3.2 En punktvis oppsummering av arbeidsgruppens forslag til tiltak

Arbeidsgruppen anbefaler at alle tiltak iverksatt for 2004 må evalueres i løpet av 2004. Når det gjelder datoen 10.04.04, må denne kunne justeres marginalt. Fjordlinjene, se vedlegg 7 til rapporten, vil kunne justeres i tråd med godt begrunnede forslag.

3.2.1 Tiltak for å få bedre kunnskap

- Det må settes i gang arbeid for å bedre kunnskapsnivået om norsk kysttorsk, særlig gjelder dette bedre kartlegging av hovedområdene for gyting og bedre prøvetaking fra det kommersielle fisket.
- Forbedringer innen havforskning og fiskeristatistikk må være en målsetning.
- Arbeidsgruppa stiller seg positiv til at det på sikt kan etableres biologiske referansepunkt for nivået på SSB (gytebestand) og F (fiskedødsraten) for norsk kysttorsk.

3.2.2 Tiltak vedrørende det direkte torskefisket i 2004

- Samlekquotereguleringen kan videreføres i 2004, men parametrene i ordningen må justeres slik at fisket etter hyse og sei blir stimulert og fisket etter torsk redusert.
- Torskefisket for fartøy mellom 15 og 28 meter i kystflåten som fisker med konvensjonelle redskaper må reguleres med fartøykvoter i 2004.

- Konvensjonelle fartøy under 11 meter kan i hele området nord for 62° N drive torskefiske uten område- og periodebegrensinger. Unntaket er likevel fiske i et definert område (boks) i perioden 01.01.04 - 30.06.04 ved Henningsvær i statistikkområde 00.
- Trålfisket etter torsk må foregå lenger ute enn det dagens regelverk for trålfiske mellom 4 og 12 nautiske mil fra grunnlinjen tillater. Både 6 og 12 nautiske mil fra grunnlinjen har vært foreslått som nye grenser.
- Fartøy over 21 meter som fisker med konvensjonelle redskap skal som en hovedregel drive torskefiske utenfor 4 nautiske mil fra grunnlinjene. Et unntak kan være for torskefiske i området underlagt Lofotoppsynet sitt regelverk fra den dato Lofotoppsynet blir satt og frem til 10.04.04.

DETTE UNNTAKET FOR FISKET I LOFOTEN VAR IKKE DISKUTERT PÅ MØTET, MEN ER BLITT INKLUDERT I ETTERTID PÅ GRUNNLAV AV DIVERSE INNSPILL. MANGE AV MEDLEMMENE I ARBEIDSGRUPPEN, BLANT ANNET AV FORMELLE ÅRSAKER, GÅR MOT DETTE UNNTAKET I LOFOTEN FOR FARTØY OVER 21 METER STØRSTE LENGDE.

- Konvensjonelle fartøy mellom 15 og 21 meter største lengde skal som en hovedregel drive torskefiske utenfor grunnlinjene. Unntak: I statistikkområdene 00 og 05 kan fisket foregå inn til fjordlinjer i tiden 01.01.04 - 10.04.04. I statistikkområdene 03 og 04 kan fisket drives inn til fjordlinjer i tidsrommet 01.01.04 - 30.06.04.
- Konvensjonelle fartøy mellom 11 og 15 meter største lengde kan fiske inn til fjordlinjer hele året i statistikkområdene 03 og 04. I tidsrommet 01.01.04 - 10.04.04 kan disse fartøyene fiske inn til fjordlinjer i statistikkområdene 00, 05, 06 og 07. Etter 10.04.04 i statistikkområdene 00, 05, 06 og 07 må de fiske utenfor grunnlinjene.

DET ER MULIGENS STOR UENIGHET I ARBEIDSGRUPPEN OM DETTE FORSLAGET.

3.2.3 Andre tiltak for å verne norsk kysttorsk

- Bifangstprosenten må settes så lavt som praktisk mulig i fiskeri i fjorder og kystnære farvann der torsk blir fisket som bifangst.
- Arbeidsgruppa er delt i synet på om det bør innføres strengere regler for fritidsfiske etter torsk.
- Hver utenlandsk statsborger kan maksimalt utføre 20 kilogram fisk eller fiskeprodukt fra Norge.
- Jakten på kystsel må stimuleres ytterligere med økonomiske insentiv.
- Det bør inntil videre, basert på en føre-var holdning, utvises tilbakeholdenhet med å tildele laksekonsesjoner til lokaliteter i fjorder med torskegyting.

Det vises for øvrig til arbeidsgruppens fullstendige rapport med vedlegg som er vedlagt dette notatet (vedlegg 1). For Fiskeridepartementets forslag vises det til kapittel 9.

4 Omregningsfaktorer - samlekvoteordningen

4.1 Beskrivelse av samlekvoteordningen

Fartøy under 15 meter i gruppe I og alle fartøy i gruppe II reguleres med samlekvote av torsk, hyse og sei. Størrelsen på samlekvoten er lik summen av maksimalkvotene for torsk, hyse og sei, etter at maksimalkvotene for sei og hyse er omregnet til torskeekvivalenter.

Sei og hyse er vektet i forhold til torsk på følgende måte: 1 kg sei er lik 0,25 torskeenheter, 1 kg hyse er lik 0,7 torskeenheter. 1 kg torsk er lik 1 torskeenheter.

Samlekvoten av artene torsk, hyse og sei er en garantert kvote, og det gis ikke adgang til bifangst av disse artene utover samlekvoten. Fartøy som er regulert med samlekvote vil således ikke bli omfattet av stopp i fisket så lenge fartøyet ikke har fisket sin samlekvote, siden kvoten er garantert. At kvoten er garantert medfører også at fartøyene ikke vil kunne få del av eventuelle refordelinger av torsk, hyse og sei.

Før samlekvotereguleringen ble innført var bifangstreglene uhåndterlige. Reglene ble opplevd som vanskelig å overholde, og medførte utkast av fisk. At reglene var uhåndterlige og vanskelige å etterleve, førte til mange kontrollsaker og anmeldelser. Problemstillingene rundt bifangstreglene førte til at mange ville bort fra dette reguleringsregimet, og ”alle” ønsket derfor samlekvoter. Samlekvoteordningen ble innført, og Fiskeridepartementet mottar stort sett positive tilbakemeldinger om ordningen. Fiskeridepartementet kan imidlertid ikke opprettholde samlekvoteordningen dersom ordningen medfører konstant overfiske av torsk.

Fiskeridepartementet har også registrert at fartøyene over 15 meter har ytret ønske om å bli regulert med samlekvote. Etter Fiskeridepartementet vurdering er det ikke mulig å innføre samlekvote for fartøy over 15 meter før man har samlet mer erfaring med den allerede innførte ordningen.

4.2 Endring av omregningsfaktorer i samlekvoteordningen

Det viser seg altså at fisket innenfor samlekvoteordningen har blitt dreiet i retning torskefiske, ved at det i sum har blitt byttet bort betydelige kvanta hyse og sei til fordel for torsk. Det blir således fisket mer torsk enn forutsatt.

En risiko for en slik utvikling vil alltid være til stede ved bruk av samlekvote-regulering. Så langt har omregningsfaktorene for sei og hyse blitt fastsatt i forbindelse med de årlige reguleringene, dvs i desember måned foregående år, og ut fra prismessige betraktninger. Når fiskerne, fordi prisene utvikler seg ulikt for torsk, hyse og sei eller av andre grunner, gjennomgående velger bort sei og hyse til fordel for torsk, kan man ikke se bort fra at det også blir fisket mer kysttorsk enn forutsatt i reguleringene.

Det vil ikke være praktisk mulig å skille ut fisket etter kysttorsk fra samlekvote-fisket. Dersom man skal ta i betraktning ønsket om i større grad å beskytte kysttorsken mot uønsket fiskepress som følge av samlekvote-ordningen, må man vurdere å forlate utgangspunktet om at prisen for de tre fiskeslagene på et gitt tidspunkt skal danne grunnlag for omregningsfaktorene. Formålet vil i så fall være å gjøre det økonomisk mer interessant å fiske større deler av samlekvoten som sei og hyse. En ”urimelig” omregningsfaktor til fordel for sei og hyse vil med andre ord i seg selv fungere som et vernetiltak også for kysttorsken.

Omregningsfaktorene er i dag 0,25 for sei og 0,7 for hyse. Faktorene kan for eksempel settes til 0,1 for sei og 0,3 for hyse, og ved det legges grunnlag for både å redusere det totale overfisket av torsk og samtidig redusere uttaket av kysttorsk. Dette oppnås i tilfelle uten at fiskerne blir pålagt strengere reguleringer, verken med hensyn til områdebegrensninger eller med hensyn til selve utøvelsen av fisket. Tiltaket vil heller ikke redusere lønnsomheten for den enkelte fisker, men vil tvert i mot legge til rette for økt fangstinntekt dersom forutsetningen om mer gunstige omregningsfaktorer enn det prisforholdene tilsier blir oppfylt gjennom året.

5 Tiltak for trålfåten

Hovedregelen etter saltvannfiskeloven § 8 er at det er forbudt å drive fiske med trål i området innenfor 12 nautiske mil fra grunnlinjene. Loven gir imidlertid hjemmel for å gjøre unntak fra dette forbudet for området inn til 4 nautiske mil for norske fartøy inntil en fastsatt tonnasje, når fisket har til formål ”å skaffe fangst eller fangstprodukter til bearbeidelse ved anlegg i Norge eller for å skaffe ferskfisk til levering i Norge”, jf. § 8 tredje ledd.

Slike unntak er fastsatt i forskrift av 6. oktober 1989 nr. 1030 om adgangen til å drive trålfiske i området mellom 4 og 12 nautiske mil fra grunnlinjene utenfor det norske fastland, og innebærer følgende:

- Fartøy med en bruttotonnasje inntil 300 etter 1947-konvensjonens måleregler og inntil 700 etter 1969-konvensjonens måleregler kan fiske med stormasket bunntål inn til 4 nautiske mil fra grunnlinjene, i visse områder og til dels til visse tider av året.
- Fartøy med en bruttotonnasje inntil 500 etter 1947-konvensjonens måleregler og inntil 1200 etter 1969-konvensjonens måleregler, kan tilsvarende fiske med stormasket bunntål inn til 6 nautiske mil fra grunnlinjene, i visse områder og til dels til visse tider av året.
- Fartøy over disse størrelsesgrensene (med unntak for fartøy som er målt til under 300/500 etter 1947-reglene, og blir målt til over 700/1200 etter 1969-reglene uten at fartøyet er ombygget slik at tonnassen har økt av den grunn), må drive fiske utenfor 12 nautiske mil av grunnlinjene.

De konkrete steds- og tidsangivelsene fremgår av forskriftens § 4 og § 5, og innebærer at det for fartøy under de angitte størrelsesgrensene er tillatt å fiske inn til henholdsvis 4 og 6 nautiske mil hele året i området fra 67°10'N og sørover til grensen mot Sverige. I områdene nordover fra denne posisjonen er det detaljerte regler som begrenser denne adgangen i enkelte områder og til enkelte tider av året. For detaljene i dette vises til den vedlagte kopien av forskriften. I tillegg kommer særregler for fiske etter lodde, norsk vårgytende sild, vassild, skolest og kolmule.

Som det fremgår, er det fartøyenes tonnasje som avgjør om de kan fiske i områdene inn til 4 nautiske mil, inn til 6 nautiske mil eller må drive fiske utenfor 12 nautiske mil. Det hensyn man i henhold til lovens ordlyd ønsker å ivareta, er imidlertid tilførsel av råstoff for bearbeidning ved landanlegg.

På det tidspunkt loven og senere den aktuelle forskriften ble utformet, var også konsesjonsreglene for de ulike fartøygruppene basert på ulike tonnasegrenser for småtrålere, ferskfisktrålere og øvrige stortrålere. Disse reglene er nå imidlertid endret, slik at samtlige torsketrålere er underlagt den samme størrelsesbegrensningen. Denne begrensningen er basert på lasteromsvolum og ikke fartøyets tonnasje.

Konsekvensen av dette er at fartøyenes driftsform ikke lenger korresponderer med fartøyenes fysiske størrelse på samme måte som tidligere. Utviklingen av fryseteknologien har også trukket i samme retning, idet man nå kan installere fryseri om bord på forholdsvis små fartøy, og man har fått etablert frysehoteller langs kysten som tar imot frosset råstoff. I praksis har man fartøy som oppfyller de ulike størrelsesbegrensningene nevnt foran, men som ikke baserer sin drift på levering av ferskt råstoff. Motsatt har man også fartøy som er langt større enn de refererte grensene, men som av ulike årsaker, herunder konsesjonsvilkår som måtte være satt, drives som ferskfisktrålere.

Samlet innebærer dette at man ikke lenger har den samme sikkerhet for å få oppfylt lovens intensjon om ”å skaffe fangst eller fangstprodukter til bearbeidelse ved anlegg i Norge eller for å skaffe ferskfisk til levering i Norge”, ved å basere disse områdebegrensningene på fartøyenes tonnasje. Dette gjelder selv om det er et krav i henhold til forskriften at fartøy som fisker innenfor 12 nautiske mil skal levere sin fangst for bearbeidelse ved anlegg i Norge i fersk, frosset eller saltet tilstand. Slik unntakene er utformet, kan store deler av trålflåten i lengre perioder av året fiske inn til 4 eller 6 nautiske mil fra grunnlinjene, og det lar seg vanskelig kontrollere at fangsten faktisk leveres slik forskriften forutsetter.

Fra forskerhold er det anført at kysttorsken rammes av trålfiske, slik disse reglene nå er utformet. Flere medlemmer av arbeidsgruppen om norsk kysttorsk var av den oppfatning at trålfisket måtte foregå utenfor 12 nautiske mil, hele året, mens andre mente at dette vanskelig kunne begrunnes ut fra hensynet til kysttorsken. Noe av begrunnelsen for forslaget om en grense for trålfiske på 12 nautiske mil var imidlertid også at det ville oppstå plassproblemer på fiskefeltene, dersom mindre fartøy ble pålagt å drive torskefiske lenger ute.

Departementet for sin del har vært opptatt av disse reglene for trålfiske ut fra det hensyn man i henhold til saltvannsfiskeoven § 8 tredje ledd skal ivareta gjennom disse reglene, og at man nå ikke lenger treffer dette hensynet like godt som tidligere gjennom regler basert på fartøyenes tonnasje. Departementet foreslår på denne bakgrunn at reglene endres slik at det er forbudt å drive fiske med trål innenfor 6 nautiske mil fra grunnlinjene.

Det presiseres at et slikt forslag ikke vil berøre de områdene utenfor 12 nautiske mil som omfattes av trålfrie soner og fleksible områder. Det foreslås ingen endringer i disse reglene, som fremgår av forskrift av 6. oktober 1989 nr. 1029.

6 Grensedragingsgruppen - delinnstilling II

Proessen fremover med norsk kysttorsk skulle kunne inspireres av og eventuelt bygge på arbeid som er gjort i Grensedragingsutvalget, et tidligere utvalgsarbeid om grensedraging mellom flåtegrupper. Mandatet for Grensedragingsutvalget omhandlet både areal/brukskollisjoner og vern av ressurser.

I tråd med forslaget i Del I i Grensedragingsutvalget var det med virkning fra 17.08.2000 forbudt for linefartøy over 21,35 meter største lengde, som har døgnkontinuerlig drift og egning om bord, å fiske innenfor 4 nautiske mil fra grunnlinjen.

I Grensedragingsutvalgets del II, fra november 2000, var det satt frem 12 forslag til tiltak for å fremme bedre vern av ressurser og regulere forholdet mellom fartøygrupper. Forslagene 1-5 er implementerte, men iverksetting av håndhevelsen er etter sterke oppfordringer fra næringa utsatt til 01.01.04. Innstilling til noen av de øvrige forslagene må avklares i en videre dialog mellom Fiskeridepartementet og Fiskeridirektoratet.

Det vises til innstillingene fra grensedragningsgruppen i sin helhet som finnes på Internett under adressen www.fid.dep.no. (Vedlegg 2 til dette dokumentet kun i elektronisk versjon).

6.1 Grensedragningsgruppens konklusjoner og forslag (utdrag fra innstilling del II)

Det var enighet i grensedragningsgruppen om at det i forhold til snurrevad og faststående redskaper synes å være en arealkonflikt i de mest fiskeriintensive områdene. I mange av disse områdene er det etablert ordninger som oppsyn/havdeling, kystvakt/bruksvakt, fleksible områder eller henstillingsområder. Brudd på etablerte ordninger og regelverk, herunder mangelfull oppfølging av posisjonsrapportering og ikke forskriftsmessig merking av redskap, er ofte en direkte eller indirekte årsak til at det blir redskapskollisjoner.

Grensedragningsgruppen finner det ikke nødvendig med "grenser i havet" i forbindelse med snurrevad- og garnfiske, slik en kjenner det fra trålfiske og nå nylig med autolinegruppen. Det er imidlertid etter arbeidsgruppens vurdering behov for en redskapsbegrensning i disse fiskeriene.

Det var enighet i grensedragningsgruppen om at ytterligere forbud mot fiske med snurrevad i fjordene i Troms og Finnmark ligger utenfor gruppens mandat, men legger til grunn at den kunnskap som Fiskeriforskning innehar på dette området bør være av interesse for fylkesfiskarlagene og Rådgivende utvalg for lokale reguleringer langs kysten.

Grensedragningsgruppen mener videre at håndhevelsen av eksisterende regelverk kan bli bedre, samt at det er for svak reaksjon fra myndighetene når det gjelder brudd på regelverket.

Ellers har grensedragningsgruppen registrert forskjellig tolkning og praktisering av regelverket. For eksempel mener noen at forkastregelen gir mulighet for å trekke redskap og gå til lands å levere fangst uten å miste retten til å fiske på plassen. Andre oppfatter det slik at forkastregelen krever at det er bruk i sjøen. Den siste tolkningen gir garn og andre faststående redskap en fordel fremfor eks. snurrevad og trål, og fiskere som trekker og setter garn samtidig vil kunne okkupere hav så lenge de ønsker. Det kan derfor være grunn til å komme med en nærmere definisjon av forkastregelen.

Med bakgrunn i ovennevnte foreslo grensedragningsgruppen følgende:

1. Snurrevad må defineres som et aktivt redskap, og det bør regelfestes at snurrevad i fisket etter bunnfiskartene bare skal brukes på bunnen.
2. Ved fiske med snurrevad innenfor 4 nautiske mil av grunnlinjene i Norges økonomiske sone bør det være forbudt å nytte eller å ha om bord snurrevad og tau som har:
 - en overtelne eller undertelne som er lenger enn 123 meter fra vingespiss til vingespiss,
 - en total omkrets i åpningen større enn 156 meter målt på strukket maske,
 - mer en 2000 meter taulengde (9 kveiler à 220 meter) og
 - en tykkelse på tauene mer en 34 mm.
3. Innenfor Lofoten oppsynsområdet gjelder det egne bestemmelser med hensyn til størrelsen på snurrevad, og arbeidsgruppen mener at de må suppleres med regler som begrenser taulengden til 1100 meter (5 kveiler) i den tiden oppsynet er satt.
4. I fiske med snurrevad, bør det videre være forbudt å bruke sekker med mindre maskevidde enn 125 mm kvadratmasker innenfor et nærmere definert område øst for en grense ved 23° Ø, jfr punkt 9.4. i rapporten. Det bør videre settes forbud mot bruk av snurrevadsekker innenfor norsk jurisdiksjonsområdet som er laget av tvunnet eller flettet diamantmasket knuteløst lin.
5. Arbeidsgruppen foreslår at det fastsettes en generell øvre grense for høyde og trådtykkelse på garn i NØS, slik at det blir forbudt å ha om bord eller bruke garn som er:
 - høyere enn 23 meter (120 masker à 90 mm), målt på strukket maske
 - og har en trådtykkelse mindre enn 0,40 mm monofilament eller tilsvarende.
6. Arbeidsgruppen foreslår at det foretas undersøkelser for å finne ut om det er norsk kysttorsk eller norsk arktisk torsk som fiskes i Lofoten om våren/forsommeren hvert år. Arbeidsgruppen foreslår ellers at forskningen på gyteområdene til torsk sør for Troms fylke intensiveres.
7. Arbeidsgruppen vil også som en føre var holdning, og ikke minst for å unngå redskapskollisjoner på feltet, foreslå at Lofotoppsynet forlenges frem til 1. juni hvert år.
8. Fiskeridepartementet bør vurdere hensiktsmessigheten med å opprettholde maskeviddebestemmelsen i garnfiske etter torsk.
9. Fiskeridepartementet bør vurdere om garnbegrensningen i fisket etter torsk og sei kan oppheves. Arbeidsgruppen forutsetter imidlertid at kravet om daglig røkting opprettholdes. Dersom Fiskeridepartementet etter en vurdering finner å ville opprettholde bestemmelsen om garnbegrensning, er det arbeidsgruppens oppfatning at bestemmelsen må håndheves av myndighetene.
10. For å få til en regel som er mer i samsvar med den etablerte praksisen, foreslår Arbeidsgruppen at det fastsettes et unntak fra saltvannsfiskelovens § 21, slik at grensen på en nautisk mil reduseres til 0,2 nautiske mil (2 kabel lengder) ved fiske med snurrevad innenfor 4 nautiske mil av grunnlinjene.
11. Arbeidsgruppen legger til grunn at usikkerhet omkring den praktiske forståelsen av forkastregelen i saltvannsfiskelovens § 21 skaper så mye problemer at Fiskeridepartementet bør foreta en full gjennomgang av regelen.
12. Arbeidsgruppen foreslår at det foretas en totalgjennomgang av områder utenfor grunnlinjene hvor det er etablert trålfrie soner, fleksible områder og henstillingsområder.

Etterord

En vesentlig moment for grensedragningsgruppens vurderinger har vært ønske om å få til et biologisk forsvarlig fiske, hvor ønsket om å beskatte større fisk har vært dominerende. Grensedragningsgruppen - og særlig fiskerrepresentantene i gruppen - har imidlertid underveis i sine drøftelser hatt noen betenkeligheter med å sette nye og strengere krav til den konvensjonelle kystflåten, i en tid hvor det drives en utstrakt beskatning av ungfisk i Barentshavet av andre grupper.

Grensedragningsgruppen vil derfor oppfordre myndighetene til å intensivere arbeidet med å begrense uttaket av ungfisk i Barentshavet. Det kan etter arbeidsgruppens oppfatning blant annet i denne sammenheng være grunn til å vurdere mer aktivt bruk av muligheten til å stenge felt, samt strengere oppfølging og bedre samarbeid med russiske myndigheter når det gjelder alt trålfiske i Barentshavet.

Det vises for øvrig til rapporten fra arbeidsgruppen i sin helhet.

6.2 Oppfølgingen av arbeidsgruppens konklusjoner og forslag

I brev av 11. juni 2002 er Fiskeridirektoratet bedt om å iverksette tiltakene som er foreslått i punktene 1-5 og 8-9 i innstillingen. Tiltakene i punkt 1-5 ble vedtatt i forskrift av 5. desember 2002, men iverksetting av håndhevelsen er etter sterke oppfordringer fra næringa utsatt til 01.01.04.

Ad pkt 6:

Fiskeridepartementet antar at kunnskapen om utbredelsen og gyteplasser for norsk kysttorsk i fjordene og i Lofoten allerede er bedret, men forutsetter og legger til grunn at kunnskapen kan forbedres ytterligere i årene som kommer for å ha et riktig beslutningsgrunnlag vedrørende forvaltning av bestanden.

Ad pkt 7:

Fiskeridepartementet har ikke foretatt endringer i forhold til hvor lenge Lofotoppsynet skal være i virksomhet hver sesong.

I telefaks fra Fiskeridirektoratet av 29. oktober 2002 ber direktoratet om en ny vurdering fra departementet vedrørende tiltakene 8 og 9. Fiskeridirektoratet mener det fortsatt er behov for bestemmelsene. Fiskeridepartementet har på bakgrunn av dette fått presisert bakgrunnen for arbeidsgruppens tilrådning av punktene 8 og 9:

Ad pkt 8:

Arbeidsgruppen avviste ikke behovet for maskeviddereguleringen i garnfisket etter torsk, men mente den var upraktisk å forholde seg til i et kombinasjonsfiske. Dette punktet var ikke oppfattet som en tungtveiende sak i arbeidsgruppen. Det er derfor gode grunner for å opprettholde bestemmelsen som den er.

Ad pkt 9:

Arbeidsgruppen var mest opptatt av at bestemmelsen om garnbegrensning ikke ble håndhevet, og mente at det var uriktig å ha en bestemmelse stående når den ikke ble håndhevet. Det var mangelen på håndheving som var det vesentlige her og ikke hensiktsmessigheten av en begrensning i garnmengden. Dersom bestemmelsen i fremtiden håndheves, vurderes det slik at fiskerne vil akseptere at bestemmelsen er der.

Ad punktene 10-12

Forslagene er til behandling i Fiskeridirektoratet.

7 Rapport fra arbeidsgruppe om garn

Etter initiativ fra Fiskeridepartementet ble det nedsatt en arbeidsgruppe for å vurdere tiltak for å redusere tap av garn samt eventuelt andre tiltak som kan bidra til å begrense spøkelsesfiske.

Det ble avholdt flere arbeidsmøter med representanter fra bl.a. Fiskeridirektoratet og Norges fiskarlag. Erfaringer fra Havforskningsinstituttets EU-støttede forskningsprosjekt på spøkelsesfiske ble trukket inn i arbeidet gjennom flere personer.

Rapport fra gruppa ble oversendt Fiskeridepartementet fra Norges Fiskarlag den 24. april 2003. Fiskeridepartementet har ingen innvendinger mot konklusjonene i rapporten. Det vises til punkt 6.2 ovenfor vedrørende oppfølging av ”Grenseutvalgets delinnstilling II” og vurderer det som hensiktsmessig at konklusjonene fra disse to prosessene ses i sammenheng.

Det vises til rapport fra arbeidsgruppen om garn i sin helhet som finnes på Internett under adressen www.fid.dep.no. (Vedlegg 3 til dette dokumentet kun i elektronisk versjon).

7.1 Oppsummering av konklusjoner og tilrådinger (gjengitt fra rapporten):

7.1.1 *Tiltak for å redusere garntap og redusere negative effekter av tapte garn:*

- 1) Pliktig innmelding av tapte garn bør innføres i alle garnfiskeri.
- 2) Alle fartøy som mister garn skal ha plikt til å sokne etter dem. Dersom man blir forhindret av dårlig vær eller at det trangt om plass på feltet så er man pliktig til å gå tilbake til feltet og sokne når forholdene bedrer seg.
- 3) Utvalget viser til at det over flere år har vært avsatt midler over de årlige fiskeriavtaler mellom Staten og Norges Fiskarlag til garnopprensning. Dette har vært til uvurderlig betydning i arbeidet med å redusere skadevirkningene av tapte garn. Utvalget vil anmode myndighetene om å stille nødvendige midler til disposisjon slik at dette arbeidet kan videreføres. Det er også nødvendig å utvide aktiviteten med 1-2 uker for å være sikret at man får dekket de viktigste områdene hvert år.
- 4) Utvalget mener at det er viktig at alle fiskerne merker garna sine. Dette vil gjøre det lettere å finne ut hvilke garn som blir soknet opp i de årlige garnopprensningene.
- 5) Utvalget var enige om at det må stilles mye strengere krav til aktsomhet fra trålerne. Kommunikasjonen må også forbedres.
- 6) Kystvakten og bruksvakten må styrkes og ikke skjæres ned.
- 7) Utvalget støtter Regjeringas forslag om å utvide norsk territorial grense fra 4 nautiske mil fra grunnlinjen, til 12 nautiske mil. Myndighetene bør vurdere å opprette et trafikkseperasjon system langs Norges kyst slik at man kan lede handelsfartøy utenom viktige garnfelt.
- 8) Utvalget anbefaler at det innføres minimumsstandarder for bruddstyrke på fiskeredskap for fiske på dypt vann.(dypere enn 200 meter)
- 9) Utvalget foreslår at fartøy som deltar i blåkveitefisket bør framvises med bruk før de får tillatelse til å delta i dette fisket.

- 10) Utvalget er meget positivt til at det arbeides med å utvikle nye teknologi for å lokalisere tapte garn.
- 11) Utvalget kan ikke se at dagens teknologi innen biologisk nedbrytbare materialer kan benyttes til å redusere problemene med tapte garn. Utvalget vil peke på de potensielle farer løst lin kan medføre.

7.1.2 *Vurdering av regelverket for garnbegrensninger i fiske etter torsk*

- 1) Systemet med garnbegrensning opprettholdes men med garnmengder som samsvarer med dagens teknologi. Formålet med garnbegrensningen skal være at den hindrer at enkeltfartøyer bruker et urimelig høyt antall garn. Utvalget foreslår at tillatt garnmengde i torskefisket skal være som i følgende tabell:

Fartøy lengde (m)	Antall garn	Ekstra garn pr mann
0-9,0	40	30
9,0-11,9	80	30
12,0-14,9	120	30
15,0-17,9	160	30
18,0-20,9	200	30
21,0-23,9	220	30
24,0-27,9	240	30
Over 28,0	240	30

**Ingen fartøy kan bruke mer enn maksimalt 420 garn.*

- 2) Utvalget er også av den oppfatning at det i enkelte områder til visse perioder kan oppstå situasjoner med stor tilgjengelighet av fisk, noe som kan føre til redusert kvalitet, brukskollisjoner m.m. I slike situasjoner bør Fiskeridirektoratet ha anledning til å foreta midlertidige geografiske begrensninger i garnmengden pr fartøy for å sikre kvalitet og hindre utkast.
- 3) Utvalget ønsker å opprettholde regelen om daglig røkting. Utvalget mener at det må stilles krav om at fiskerne tar garna med til land når man vet at man ikke kan dra garna neste dag, enten på grunn av dårlige værmeldinger eller at man ønsker en fridag.
- 4) Ingen fartøy skal ha anledning til å bruke flere garn enn det som kan tas med inn til land i ett sjøvær.

7.1.3 *Vurdering av regelverket for garnfiske i Storegga og Nyegga og råd om endringer i regelverk*

- 1) Utvalget anbefaler at regelverket gjøres gjeldende også nord for 65°N (i.e. Forskrift for regulering av garnfiske på Storegga og Nyegga etter blåkveite, blålange, hvitlange, uer).
- 2) Utvalget foreslår følgende koordinater for den utvidede sonen i Storegga.
 - a) 63° 00,0N 004° 00,0 Ø
 - b) 64° 00,0N 005° 00,0 Ø
 - c) 64° 00,0N 006° 00,0 Ø
 - d) 63° 27,0N 005° 48,0 Ø
 - e) 63° 00,0N 005° 15,0 Ø

- 3) Utvalget foreslo at det blir lov til å bruke maksimalt 18 setninger à 25 garn pr fartøy innefor sonen. (Totalt 450 garn) Dersom det oppstår stor fiskeriaktivitet med påfølgende fare for tap av garn så må Fiskeridirektoratet ha mulighet til å redusere tillatt gammengde midlertidig.
- 4) Alle garn skal røktes annen hver dag.
- 5) Reglene for rapportering av garnsetninger inne i garnsonen bør opprettholdes.
- 6) Utvalget mener at et system for merking og nummerering av garn etter Kanadisk mønster bør prøves ut i Storegga.

7.1.4 Merking av fiskeredskaper

Utvalget mener at gjeldende regelverk bør opprettholdes og at håndhevelsen bør innskjerpes/styrkes.

Det vises for øvrig til rapporten fra arbeidsgruppen i sin helhet.

8 Fritidsfiske / Turistfiske

8.1 Status for regulering av fritidsfiske og turistfiske i sjøen i Norge

Utenlandske statsborgere kan drive sportsfiske i sjøen med håndredskap - fiskerigrenseloven §3.

Alle norske statsborgere har adgang til å drive fritidsfiske i sjøen. Dette fisket er underlagt redskapsbegrensninger etter saltvannsfiskelovens § 4a. Det skilles ikke mellom fritidsfiske, her i betydningen fiske med sikte på omsetning, og sportsfiske. Alle norske statsborgere som driver fiske i sjøen og som ikke står i fiskermanntallet for fiskere, er definert som fritidsfiskere.

Gjeldende bestemmelser om minstemål er fastsatt i forskrift av 10. oktober 1989 om maskevidde, bifangst, fredningstid og minstemål m.v. ved fangst av fisk og sild (maskeviddeforskriften). Av forskriftens § 21 fremgår det at det fins slike mål for de fleste kommersielle fiskeslagene. Disse gjelder imidlertid ikke for fisk til bruk i egen husholdning, jf § 23 første ledd. Det er dessuten knyttet unntaksbestemmelser for fiske med garn og krokredskaper, for sei som fiskes til agnforbruk, for notfanget og låssatt makrell som anvendes til konsumformål og for makrellfiske i Skagerrak.

Det er ingen avgift for å drive sports- eller fritidsfiske i sjøen i Norge, verken for utenlandske eller norske statsborgere.

8.2 Omfanget av fritidsfiske og turistfiske i Norge

Tabellen nedenfor viser total mengde og verdi i fritidsfisket samt verdi av de 10 største fritidsfiskerne i Norges Råfisklags distrikt for årene 1997-2002. Tabellen viser også hvor mange fritidsfiskere som har omsatt fangst gjennom Norges Råfisklag i hvert av årene, samt det totale antall ulike fritidsfiskere for alle år.

Tabell 8.1 Totale leveranser i mengde og verdi av fritidsfiskere i Norges Råfisklags distrikt for årene 1997-2002

År	Total mengde rund vekt i kg	Total verdi løpende kroner	Verdi av de 10 største*	Antall fiskere deltatt hvert år
1997	967 444	5 358 220	651 704	940
1998	1 855 031	13 952 542	2 160 517	1 547
1999	2 400 574	24 287 171	2 426 496	2 233
2000	2 917 738	30 595 322	3 689 527	2 570
2001	2 485 627	26 614 882	3 661 595	2 039
2002	2 415 380	27 122 163	5 347 472	1 854
Totalt	13 041 793	127 930 299	17 937 311	5 826

Av tabellen ser vi at verdien totalt sett er meget høy, for ikke å snakke om den samlede verdien for de 10 største for hvert av årene. Nærmere undersøkelser viser imidlertid at den sterkt økende aktiviteten til skjellsankere i Trøndelag er tatt med i begrepet fritidsfiskere.

Det er derfor mer hensiktsmessig å se på fritidsfiske til omsetning av de adgangsregulerte og kvotebelagte fiskeslag. Det er innhentet mer spesifikk statistikk for fangster av artene torsk, skrei, hyse og sei fisket av fritidsfiskere til omsetning i Norges Råfisklags distrikt.

Totalte leveranser i verdi fra fritidsfiskere av artene torsk, skrei, hyse og sei i Norges Råfisklags distrikt for årene 1997 - 2002 er gjengitt i tabellen nedenfor.

Tabell 8.2 Totale leveranser i verdi av torsk, skrei, hyse og sei i Norges Råfisklags distrikt for årene 1997-2002

År	Torsk	Skrei	Hyse	Sei	Totalt
1997	2 549 759	514 720	211 360	942 806	4 218 646
1998	7 549 055	2 012 528	350 142	1 590 527	11 502 251
1999	15 091 233	1 247 979	605 612	1 672 173	18 616 997
2000	17 191 224	1 010 945	1 223 849	1 957 877	21 383 895
2001	12 021 550	1 268 888	841 329	2 648 447	16 780 213
2002	10 400 256	2 662 898	614 614	1 625 692	15 303 459
Totalt	64 803 076	8 717 958	3 846 906	10 437 521	87 805 461

Tabellen viser at fritidsfisket til omsetning har økt de siste årene og hadde en topp i år 2000 på vel 21 mill. kroner fordelt på artene av torsk, skrei, hyse og sei i Norges Råfisklags distrikt.

8.2.1 Topp 10- liste over fritidsfiskere

Tabellen nedenfor viser de ti fritidsfiskerne som har levert mest i verdi over de seks siste årene (1997-2002), av artene torsk, skrei, hyse og sei i Norges Råfisklags distrikt.

Tabell 8.3 De ti fiskerne med de største samlede leveransene i verdi for artene torsk, skrei, hyse og sei i årene 97-02

Fisker	TORSK	SKREI	HYSE	SEI	Totalt	Snitt per år
1		636 144		344	636 488	106 081
2	464 973	29 657	2 730	18 541	515 902	85 984
3	359 368		7 183	125 281	491 832	81 972
4	338 353	34 594	31 373	68 298	472 619	78 770
5	390 304		12 681	4 076	407 061	67 844
6	260 896		115 774	28 317	404 987	67 498
7	375 928		2 412	3 016	381 356	63 559
8	194 390	69 029		91 927	355 346	59 224
9	96 861	156 702	1 818	97 296	352 676	58 779
10	220 644		50 809	77 752	349 205	58 201
Totalt	2 701 716	926 127	224 780	514 850	4 367 473	727 912

Nærmere undersøkelser av tallene viser at enkelte fritidsfiskere har hatt betydelige leveranser i ett eller flere av årene. Blant de ti beste over seks år ser vi at snittet for hvert år ligger fra knappe 60 tusen til over 100 tusen kroner. Dette må anses å være betydelig for en "fritidsfisker", men det er imidlertid ikke mange som omsetter for så store beløp.

Tabellen nedenfor viser de ti mest aktive i fritidsfisket etter levert fangstverdi for hvert av årene 1997-2002 av artene torsk, skrei, hyse og sei i Norges Råfisklags distrikt.

Tabell 8.4 De ti mest aktive i fritidsfisket etter levert fangstverdi av torsk, skrei, hyse og sei for hvert av årene 97-02

Fisker	1997	1998	1999	2000	2001	2002
1	115 054	636 488	244 354	271 976	171 692	149 245
2	84 184	182 714	191 565	160 000	151 800	133 109
3	65 878	118 847	148 938	144 780	119 405	126 514
4	59 258	101 204	148 503	112 976	107 231	120 088
5	57 821	100 107	126 733	110 151	103 151	109 675
6	51 730	97 280	115 024	105 325	100 934	105 737
7	36 078	93 106	103 770	101 893	98 197	102 778
8	34 299	84 908	103 112	100 079	98 098	102 318
9	33 231	73 173	100 716	98 749	97 365	101 013
10	30 416	71 709	89 628	97 043	94 878	89 511

Tallmaterialet viser for øvrig at 149 fritidsfiskere i Norges Råfisklags distrikt har hatt leveranser på over 100 tusen kroner totalt de siste seks år fordelt på artene torsk, skrei, hyse og sei. Tilsvarende tall for alle fiskeslag, inkludert skjell, viser at 235 fritidsfiskere har hatt leveranser på over 100 tusen kroner totalt de siste seks år.

Tilsvarende undersøkelser for Skagerakfisk S/L og Sunnmøre og Romsdal Fiskesalslag viser en tilnærmet lik utvikling i fritidsfisket sett i forhold til omsetningsområdet.

8.2.2 Utvalg for kartlegging av turistfisket

Norges Fiskarlag nedsatte 8. september 1999 et utvalg for å kartlegge omfanget av det utenlandske turistfisket. Bakgrunnen var rapporter fra kysten over lang tid om at mange utenlandske turister ikke bare drev sportsfiske, men også et mataukfiske av betydelig omfang, og at dette i noen områder belastet lokale fiskeressurser.

Utvalget la fram sin rapport i mai 2001. Det konkluderes med at turistfisket står for et relativt stort uttak av fiskeressursene langs kysten, anslått til 15.000 tonn årlig. Det legges vekt på at uttaket ofte kan foregå på fisk av mindre størrelse enn tillatt minstemål, og at fisket foregår nær kysten og i fjordene og belaster lokale bestander. Dette fisket kommer i tillegg til det norske fritidsfisket der kvantumet på 1980-tallet ble anslått til 30.000 tonn.

På bakgrunn av rapporten har Norges Fiskarlag bedt Fiskeridepartementet om å iverksette en rekke tiltak for å begrense dette fisket.

8.3 Oppfølging i Fiskeridepartementet / Fiskeridirektoratet

Fiskeridepartementet har på bakgrunn av rapporten avholdt møte med Norges Fiskarlag og Norges Turistråd 12. september 2001 for å drøfte aktuelle tiltak for å få turistfisket inn i mer akseptable former. En konklusjon på møtet var at turistfisket i form av sportsfiske er positivt for kysten og for landet, mens det som arter seg som storskala mataukfiske eller endog

næringsfiske ikke bør få fortsette. Blant de aktuelle tiltak er bedret informasjon til turister og turistbedrifter, kvantumsbegrensning på personnivå og/eller bedriftsnivå, lisensordning/etableringskontroll for turistbedrifter som tilbyr fiske, avklaring av redskapsbestemmelser og minstemålbestemmelser i turistfisket, oppretting av permanent turistfiskeutvalg. Gjennomføring av tiltak er i stor grad avhengig av innsats fra næringene selv i samarbeid med myndighetene.

Fiskeridepartementet ba i brev av 7. februar 2002 Fiskeridirektoratet om å gjennomføre høring og fastsetting av forskriftsendring vedrørende minstemål i fritidsfisket. Forslaget går ut på å oppheve den bestemmelsen i maskeviddeforskriften som gjør unntak fra minstemålsregelen i forhold til fisk til egen husholdning. Endringen skal likevel ikke gjelde fiske etter sei og makrell. Det skal heller ikke gjelde minstemål i fiske etter sei og makrell for utlendinger som driver sportsfiske med håndredskap. Hensikten er å innføre minstemål for alle grupper av fiskere.

Høringen ble gjennomført på grunnlag av notat utarbeidet av departementet med frist satt til 5. april 2002. Notatet ble sendt til totalt 33 instanser. Femten av disse ga tilbakemelding på forslaget. I tillegg mottok direktoratet skriftlige innspill fra tre personer/organisasjoner utenom høringslisten. Fiskeridirektoratet har i brev av 15. august 2003 til Fiskeridepartementet kommet med en oppsummering av høringsuttalelsene og Fiskeridirektoratets egen vurdering i saken.

Som en sammenfatning peker de positive svarene på at det ikke er noen ressursmessige hensyn som taler for at ikke minstemålsbestemmelser også skal gjelde i fritidsfisket. Man vil da også utligne en mulig konkurransefaktor som ellers kan ligge i at noen reiselivsbedrifter på eget initiativ håndhever minstemålsregler, mens andre tar lettere på det. Selv om det kan være vanskelig å håndheve minstemålsregler vil de kunne ha en positiv signaleffekt, og de vil kunne dempe konflikter mellom fritids- og yrkesfiskere.

Blant de negative svarene etterlyses det dokumentasjon på at fritidsfiske er et problem, og faglig begrunnelse for de ulike minstemålene. Det pekes på at ressursuttaket gjennom fritidsfiske er bagatellmessig i forhold til uttaket i yrkesfisket. Minstemål vil begrense mulighetene for et allsidig friluftsliv, og representerer et urimelig angrep på allemannsretten. Ordningen vil for øvrig ikke la seg håndheve, og tiltaket vil undergrave folks respekt for loven. Det stilles spørsmål ved hvordan fisk som er under minstemålet skal håndteres dersom den er død eller døende, jf. utkastforbudet. Minstemål vil føre til urimelig kriminalisering, ettersom det nødvendigvis vil bli fanget fisk under minstemålet, og som heller ikke lar seg gjenutsette. Det reises dessuten kritikk mot selve prosessen i saken, ettersom turistfiskeutvalget ble nedsatt uten representanter fra organisasjoner som kunne ivareta fritidsfiskernes sak.

Som bakgrunn for forslaget er det pekt på at både det utenlandske turistfisket og det norske fritidsfisket har fått et såpass stort omfang, og bidrar i såpass stor grad til beskatningen av fiskebestandene langs kysten, at det er rimelig at bestemmelser som skal tjene til en bærekraftig beskatning av ressursene også gjøres gjeldende for disse gruppene av fiskere. Det er vist til rapporter fra kysten om økende omfang på turistfisket, og at turistfiskere i enkelte områder konkurrerer med lokale yrkesfiskere om knappe lokale fiskeressurser. Det er også vist til at det i rapporten "Fisk som agn – utenlandsk turistfiske i Norge" (2001) av Abraham Hallenstvedt og Ivar Wulff ved Norges Fiskerihøgskole/Universitetet i Tromsø slås fast at det utenlandske turistfisket i noen grad har fått karakter av å være noe mer enn bare et sportsfiske.

Fiskeridirektoratet er oppmerksom på at det utenlandske turistfisket har økt vesentlig de siste ti - tolv årene. Det er naturlig å vurdere reguleringsmessige tiltak i en slik situasjon.

8.4 Minstemål

Som flere av høringsinstansene er inne på, vil minstemålsregler i fritids- og turistfisket kunne ha en signaleffekt som peker på at det er dårlig ressursforvaltning å fangste fisk som er undermåls. Fastsettelse av minstemålsregler kan være en måte å vise at myndighetene tar denne problemstillingen på alvor.

En vil også kunne dempe den konflikten som etter hvert har oppstått mellom yrkesfiskere og turist- og fritidsfiskere, ettersom alle vil være henvist til å følge det samme regelverket. Grunnlaget for noe av kritikken fra yrkesfiskerne og deres organisasjoner vil da falle bort.

Minstemålsregler vil også kunne bidra til å utjevne en mulig konkurranseforskjell mellom turistfiskebedrifter som utøver selvjustis i forhold til minstemål, og bedrifter som ikke legger seg opp i hva slags fisk som fangstes.

Gjennom vedtakelse av minstemålsregler får myndighetene dessuten mulighet til å bruke straff som sanksjon, særlig ved alvorlige overtredelser.

Fiskeridirektoratet er likevel skeptiske til å innføre generelle minstemålsregler i fritids- og turistfisket. Fisket til eget forbruk har så lang tradisjon her i landet at det bør foreligge særlige grunner for å innføre restriksjoner på denne utøvelsen. Det bør ikke være ressursøkologiske hensyn som alene tillegges vekt i vurderingen.

Selv om det bør være et mål å redusere fangst av undermåls fisk, vil det neppe ha noen vesentlig ressursøkologisk betydning å innføre minstemål i fritids- og turistfisket. Vi har i det hele tatt ikke noen særlig god kunnskap om hvilken effekt fangst av fisk under minstemål i dette fisket har for bestandene.

Videre er minstemålsbestemmelsene utformet med tanke på yrkesfiskere. De bestemmes av art og område, og kan være vanskelige for fritids- og turistfiskere å forholde seg til. Dersom det fanges død eller døende fisk under minstemål, tilfaller fangsten eller dens verdi vedkommende salgsorganisasjon, jf. saltvannsfiskekloven § 11 tredje ledd. I turist- og fritidsfiske vil dette i de fleste tilfeller være helt upraktisk å etterkomme. Det har de senere år vært et satsingsområde i norsk forvaltning å forenkle regelverket. Innføring av minstemål vil i et slikt perspektiv være et steg i gal retning.

Det vil også være betydelige problemer knyttet til håndhevelsen av minstemålsbestemmelsene. Reguleringen vil av ressursmessige årsaker ikke kunne følges opp med noen særlig kontrollinnsats. Utøvelsen av kontroll i de ordinære kommersielle fiskerier er under ønskelig nivå, og en dreining av kontrollinnsatsen mot fritids- og turistfisket bør ikke finne sted. Fiskeridirektoratet mener det er prinsipielt uheldig å vedta regler som det er minimale muligheter for å håndheve. Det er fare for at slike regler vil kunne undergrave respekten for reguleringen, snarere enn å ha en positiv signaleffekt.

Brudd på minstemålsbestemmelsene medfører straffansvar med en strafferamme på bøter eller fengsel i inntil seks måneder, jf. saltvannsfiskekloven § 53. Det er tilstrekkelig med uaktsomhet

for å kunne straffes. I mange tilfeller vil dette kunne innebære en uheldig kriminalisering av turist- og fritidsfiskere, ettersom det i praksis vil være vanskelig ikke å gjøre seg til lovbrøyer.

Fiskeridirektoratet har på denne bakgrunn konkludert med at det ikke bør innføres minstemål i fritids- og turistfisket.

Dette betyr ikke at direktoratet ikke er opptatt av å gjøre noe med de utfordringer veksten i fritids- og turistfisket fører med seg. Etter direktoratets mening er det her hensiktsmessig å skille mellom fritidsfiske på den ene siden, og turistfiske på den andre.

Med fritidsfisket mener vi det fisket som foregår med hjemmel i saltvannsfiskeloven § 4a, og som omfatter norske statsborgere og personer som er bosatt i Norge. Med turistfisket sikter Fiskeridirektoratet til det fisket utenlandske turister utøver i medhold av lov om Norges fiskerigrense og om forbud mot at utlendinger driver fiske m.v. innenfor fiskerigrensen (og eventuelt lov om Norges økonomiske sone). Den sistnevnte gruppen kan bare drive sportsfiske med håndredskap, og salg av fangst er forbudt.

8.5 Utførselskvoter i turistfisket

I forhold til turistfisket ser direktoratet det slik at fastsetting av en kvote for hvor mye egenfanget fisk en skal kunne ta med seg ut av landet vil være et mer målrettet virkemiddel enn regler om minstemål. Gjennom kontakt med Toll- og avgiftsdirektoratet har Fiskeridirektoratet fått opplyst at en slik kvoteregulering vil være praktisk gjennomførbar. En eventuell regel om utførselsbegrensning må være enkel å forstå og håndheve. Fiskeridirektoratet tenker seg en grense ved omkring 20 kg fisk per person, uavhengig av behandlingsgrad.

Fiskeridirektoratet legger til grunn at lov om innførsle- og utførslerregulering kan brukes som hjemmel for en slik regulering. Etter lovens § 1 kan Kongen gi forskrifter om forbud mot, eller krav om særskilt tillatelse for, innførsel eller utførsel av varer. Det kan også settes særskilte vilkår for slik tillatelse. I medhold av lovens § 3 er Fiskeridepartementet gitt fullmakt til å utøve den myndighet som er gitt Kongen for så vidt gjelder import og eksport av fisk og fiskeprodukter, jf. forskrift om delegering av myndighet etter lov om innførsle- og utførslerregulering. En utførselsbegrensning kan gjennomføres ved at Fiskeridepartementet fastsetter en forskrift om forbud mot å føre ut fisk over et visst kvantum.

Selv om det ikke innføres regler om minstemål i fritids- og turistfisket, vil det etter direktoratets mening som et holdningskapende tiltak være formålstjenlig å forsterke informasjonen omkring minstemål. I denne forbindelse nevner Fiskeridirektoratet at Reiselivsbedriftenes Landsforening for tiden gjennomfører et prosjekt vedrørende klassifisering av fisketurismebedrifter, og at direktoratet gjennom deltakelse som observatør i arbeidsgruppen har diskutert ulike informasjonsstrategier som en del av prosjektet. Det er for eksempel aktuelt for å oppnå klassifisering å stille krav om informasjon om minstemål på de mest aktuelle fiskeslagene gjennom brosjyrer, plakater, klistremerker mv. Fiskeridirektoratet ønsker også å bidra til å gi informasjon gjennom egne kanaler, Norges Turistråd, media og utenriksstasjonene.

Når det gjelder fritidsfisket, er direktoratet av den oppfatning at det ikke er det tradisjonelle fritidsfisket som skaper problemer, men det som i realiteten dreier seg om et slags næringsfiske. Fiskeridirektoratet tenker her på fiskere som ikke er registrert i fiskermanntallet,

men som fisker relativt store mengder fisk beregnet for salg. I dag er slikt fiske regulert i hovedsak gjennom bestemmelsen om redskapsbegrensning i § 4a i saltvannsfiskeoven og forskrift om forbud mot omsetning av fisk fanget med hjemmel i saltvannsfiskeoven § 4a. Sistnevnte forskrift setter forbud for personer som ikke er registrert i fiskermanntallet mot fiske for omsetning når det er fastsatt fiskestopp for ervervsmessig fiske med tilsvarende redskap. Dette regelverket åpner for fangst av ikke ubetydelige kvanta fisk.

Bakgrunnen for bestemmelsen om redskapsbegrensning i § 4a i saltvannsfiskeoven var blant annet rapporter om at fritidsfisket i flere områder av kysten var blitt et problem i forhold til yrkesfisket. Under behandlingen av forslaget var det fra Fiskeriutvalget og Fiskeridepartementet sin side opprinnelig lagt opp til å begrense lovlig redskap i fritidsfiske til håndsnøre, fiskestang, garn, liner, teiner og ruser. Under lovforslagets behandling i næringskomiteen ble det imidlertid åpnet også for bruk av én maskindrevet juksa eller dorg. Komiteens flertall pekte på at den foreslåtte reguleringen ville gi stor romslighet for fiskeriaktivitet for de som ønsker å utnytte fiskerimulighetene i sports- fritids- eller rekreasjonssammenheng, og ville samtidig gi et god grunnlag for inntektsbringende fiskerivirksomhet som attåinntekt for de grupper som ikke har fiske som ren næringsvirksomhet i kombinasjon med andre yrker. Flertallet mente også at fritidsfiskere som får fangst utenom eget behov skulle ha anledning til å omsette fangsten gjennom salgslag og direkte salg etter samme bestemmelser som yrkesfiskerne. Selv om hensikten med vedtakelsen av saltvannsfiskeoven § 4a var å begrense fritidsfisket, er det klart at lovgiver med åpne øyne har fastsatt en liberal regulering av fritidsfisket.

Imidlertid har reguleringen av det ervervsmessige fisket de senere årene, med begrensning av deltakelsen og reduserte kvoter i flere fiskerier, aktualisert behovet for å fastsette ytterligere reguleringer av det fisket som utøves av personer som ikke er ført i fiskermanntallet. Det kan her nevnes at en i praksis har fjernet grunnlaget for å stoppe fisket etter torsk, hyse og sei med konvensjonelle redskap nord for 62° N ved innføringen av samlekvoteordning og garanterte kvoter for fartøy under 15 meter. Som en konsekvens av dette kan fritidsfiskere fiske på disse artene hele året, uten å være bundet av et bestemt kvantum.

Det er uheldig dersom reguleringen av det enkelte fiskeri har som konsekvens at fritidsfiskere kan fiske et større kvantum enn fiskere som er registrert i fiskermanntallet. Det fins da også eksempler på at det er fastsatt begrensninger i fritidsfisket innenfor enkelte fiskeslag. Vi viser til at departementet nylig fastsatte en regel i makrellfisket som begrenser antall angler som kan benyttes med maskindrevet dorg.

Etter direktoratets oppfatning vil det være aktuelt å vurdere nærmere redskapsbegrensninger og adgangen for ikke-manntallsførte personer til å omsette fangst. Imidlertid vil behovet for slike tiltak kunne variere for ulike arter, og vi antar derfor at det er mest formålstjenlig å gjøre slike vurderinger i tilknytning til reguleringen av det enkelte fiskeri. På bakgrunn av tilstanden for kysttorsk er det for eksempel en meget aktuell problemstilling å vurdere særlig begrensning i adgangen til å omsette fangst i fritidsfisket, og en vil også vurdere å fastsette begrensninger i redskap og eventuelt kvantum per tur. Denne vurderingen vil bli gjort under arbeidet med å utarbeide forslag til regulering av dette fisket til neste møte i Reguleringsrådet.

8.6 Tiltak for å begrense et "skjult næringsfiske"

Ut fra omfanget av fritidsfisket omtalt i punkt 8.2 ovenfor kan det etter Fiskeridepartementets vurdering være nødvendig å iverksette tiltak for om mulig å begrense et "skjult næringsfiske"

i fritidsfisket. Fiskeridepartementet vil på denne bakgrunn vurdere om det kan være hensiktsmessig å innføre ytterligere begrensninger i fritidsfisket. Mulige tiltak kan eksempelvis være endring av loven, endring av forskrifter, omsetningsforbud i hele eller deler av året mv.

9 Fiskeridepartementets vurdering og anbefaling ift. kapittel 3 - 8

9.1 Innstilling fra arbeidsgruppe om norsk kysttorsk

Fiskeridepartementet viser til arbeidsgruppens rapport og ønsker tilbakemelding fra høringsinstansene om arbeidsgruppens forslag til tiltak.

Utover dette, eller som et alternativ til arbeidsgruppens innstilling vil Fiskeridepartementet foreslå følgende tiltak som en minimumsløsning:

- I. Fiskeridepartementet er av den oppfatning at fisket i en fjord bør holdes åpent dersom det er ressursmessig forsvarlig, og at det stenges for fiske i fjorder der slik stenging er nødvendig for å verne bestanden av kysttorsk. Høringsinstansene bes gi sin vurdering om hvilke fjorder som bør stenges og hvilke fjorder som bør holdes åpne for fiske. Havforskningsinstituttet bes spesielt vurdere hvilke fjorder som bør stenges, og hvilke fjorder som kan holdes åpne for å få best mulig vern av kysttorsken under gyteperioden.
- II. Regelverket som fikk virkning fra 17.08.2000 om forbud mot fiske innenfor 4 nautiske mil fra grunnlinjene for linefartøy over 21,35 meter største lengde, som har døgnkontinuerlig drift og egning om bord, utvides til å gjelde alle fartøy over 15 meter med slik drift. Fartøy under 15 meter som har døgnkontinuerlig drift og egning om bord kan ikke fiske innenfor grunnlinjene.
- III. Fiske med snurrevad med fartøy over 15 meter skal foregå utenfor 4 nautiske mil fra grunnlinjen. Fiske med snurrevad for fartøy under 15 meter skal foregå utenfor grunnlinjen.
- IV. Det kan innføres unntak for regelen om forbud mot fiske med snurrevad og for fartøy som har døgnkontinuerlig drift og egning om bord innenfor grunnlinjene i perioden oppsynet i Lofoten er satt.

9.2 Omregningsfaktorer – samlekvoteordningen

For å verne kysttorsken og samtidig redusere overfisket av torsk, gjennom å stimulere til dreining av fisket mot økt uttak av sei og hyse, foreslår Fiskeridepartementet at det må vurderes å gjøre endringer i omregningsfaktorene for sei og hyse i samlekvoteordningen. Høringsinstansene bes gi sine synspunkter med hensyn til omregningsfaktorer. Innspillene vil bli lagt inn som en del av saksfremlegget når regulering av fisket etter torsk, hyse og sei i 2004 skal behandles under møtet i Reguleringsrådet 2. - 3. desember 2003.

9.3 Tiltak for trålflåten

For å ivareta hensynet til kysttorsken foreslås det å endre reglene i forskrift om 6. oktober 1989 nr. 1030 om adgangen til å drive trålfiske i området mellom 4 og 12 nautiske mil fra grunnlinjene utenfor det norske fastland, slik at det er forbudt å drive fiske med trål innenfor 6 nautiske mil fra grunnlinjene.

Denne grensen vil gjelde i de områdene og til de tidene på året hvor man i dag har adgang til å fiske inn til 4 eller 6 nautiske mil i henhold til forskriftens § 4 og § 5.

Fiskeridepartementet ber om høringsinstansenes syn på et slikt forslag.

9.4 Grensedragingsgruppens delinnstilling II

Fiskeridepartementet forutsetter at håndhevelsen vedrørende punktene 1-5 som ble vedtatt i forskrift av 5. desember 2002 iverksettes fra og med 01.01.04. Flere av tiltakene som foreslås vil etter Fiskeridepartementets syn også bidra til vern av kysttorsk.

Høringsinstansene bes gi sine synspunkter med hensyn til grensedragingsgruppens forslag til tiltak. Forslag til tiltak må ses i sammenheng med forslagene fra andre arbeidsgrupper.

9.5 Rapport fra arbeidsgruppe om garn

Fiskeridepartementet er av den oppfatning at gruppen har gjort et grundig arbeid. Rapporten er kortfattet og nøktern. Forslag til tiltak er konkrete og synes hensiktsmessige. Flere av tiltakene som foreslås vil etter Fiskeridepartementets syn også bidra til vern av kysttorsk.

Høringsinstansene bes gi sine synspunkter med hensyn forslag til tiltak fra arbeidsgruppen om garn. Forslag til tiltak må ses i sammenheng med forslagene fra andre arbeidsgrupper.

9.6 Fritidsfiske / Turistfiske

Fiskeridepartementet støtter Fiskeridirektoratets vurderinger i forhold til begrensning av turist-/fritidsfisket. Fiskeridepartementet tilrår således at det ikke innføres minstemål i fritidsfisket. Fiskeridepartementet stiller seg videre positive til at Fiskeridirektoratet og Toll- og avgiftsdirektoratet i samarbeid innfører en utførselskvote på 20 kg fisk for utenlandske turister.

Fiskeridepartementet vil videre gå inn for at det i samarbeid mellom myndighetene og turistnæringen utformes informasjonsmateriell om ansvarlig fiske og gjeldende minstemål i det ordinære fisket.

Etter Fiskeridepartementets vurdering kan det være nødvendig å iverksette tiltak for å begrense et "skjult næringsfiske" i fritidsfisket. Fiskeridepartementet ønsker høringsinstansenes vurdering av om det er hensiktsmessig å innføre ytterligere begrensninger i fritidsfisket. Instansene bes gi tilbakemelding om mulige tiltak, eksempelvis endring av loven, endring av forskrifter, omsetningsforbud i hele eller deler av året mv, dersom instansene mener at en ytterligere begrensning av fritidsfisket er nødvendig.

9.7 Ungdomsfiskeordningen

Fiskeridepartementet ønsker i denne sammenheng ikke forslag til tiltak som kan begrense ungdomsfiskeordningen. Ungdomsfiskeordningen blir fastsatt i en årlig forskrift, og vil bli behandlet under møtet i Reguleringsrådet 2. - 3. desember 2003, og vurdert i forbindelse med fastsettelsen av reguleringsforskriftene for fisket i 2004.

10 Forskriftsutkast

Til forslagene i kap 9.1:

Departementet har ikke utformet forslag til konkrete forskrifter basert på forslagene til arbeidsgruppen.

Når det gjelder forslagene i romertall I til IV i kap. 9.1 foran, vil forslaget i romertall I måtte gjennomføres ved en forskrift med hjemmel i saltvannsfiskeloven § 4 første ledd bokstav b. Det sentrale her vil være koordinatene for et forbudsområde, og i hvilket tidsrom fiske skal være forbudt.

Når det gjelder forslagene i romertall II til IV, vil departementet foreslå at dette blir gjennomført ved endringer i den någjeldende forskrift av 17. august 2000 nr 873 om grensedragning for havgående linefartøy, jf. vedlagte kopi av forskriften, (vedlegg 4 i elektronisk versjon), med følgende endringer:

Forskriftens overskrift endres til *Forskrift om grensedragning for fartøy som fisker med line og med snurrevad.*

§ 1 (endret) skal lyde:

§ 1 Permanent grense

Det er forbudt for fartøy over 15 meter som fisker med line og som har døgkontinuerlig drift, samt egning om bord, å sette line innenfor 4 nautiske mil fra grunnlinjene langs norskekysten fra grensen mot Sverige til grensen mot Russland.

Det er forbudt for fartøy under 15 meter som fisker med line og som har døgkontinuerlig drift, samt egning om bord, å sette line innenfor grunnlinjene langs norskekysten fra grensen mot Sverige til grensen mot Russland.

Ved fiske med flyteline etter hyse gjelder ikke ovennevnte områdebegrensning.

Det er forbudt for fartøy over 15 meter som fisker med snurrevad å fiske innenfor 4 nautiske mil fra grunnlinjene.

Det er forbudt for fartøy under 15 meter som fisker med snurrevad å fiske innenfor grunnlinjene.

Til forslagene i kap 9.2:

Det vil først kunne tas endelig stilling til omregningsfaktorene etter behandlingen i Reguleringsrådet og i forbindelse med reguleringene av fiske for neste år. Omregningsfaktorene vil således bli fastsatt i de aktuelle reguleringsforskriftene for fiske etter torsk, hyse og sei med konvensjonelle redskap for fartøy under 28 meter nord for 62°N.

Til forslagene i kap 9.3:

Fiskeridepartementet foreslår følgende endringer i forskrift av 6. oktober 1989 nr. 1030 om adgangen til å drive trålfiske i området mellom 4 og 12 nautiske mil fra grunnlinjene utenfor det norske fastland:

Forskriftens navn endres til å lyde:

Forskrift om adgangen til å drive trålfiske i området mellom 6 og 12 nautiske mil fra grunnlinjene utenfor det norske fastland.

Overskriften til § 2 endres til å lyde:

§ 2. Adgang til å fiske med småmasket bunntrål i området mellom 6 og 12 nautiske mil.

§ 3(endret) skal lyde:

§ 3. Adgang for visse fartøygrupper til å fiske med stormasket bunntrål innenfor 12 n. mil.

Følgende fartøy kan drive fiske med trål innenfor området 6 og 12 nautiske mil fra grunnlinjene som angitt nedenfor i de områder og tidsrom som fastsatt i § 4 og § 5.

a) Fartøy med en bruttotonnasje inntil 500 etter 1947-konvensjonens måleregler og inntil 1.200 etter 1969-konvensjonens måleregler.

b) Fartøy med en bruttotonnasje inntil 300 etter 1947-konvensjonens måleregler og inntil 700 etter 1969-konvensjonens måleregler.

c) Fartøy som ved oppmåling etter 1947-konvensjonens måleregler hadde en bruttotonnasje under henholdsvis 500 eller 300, og som ved oppmåling etter 1969-konvensjonens måleregler får en bruttotonnasje som overstiger henholdsvis 1.200 eller 700 uten at fartøyet er ombygget slik at tonnasje har økt av den grunn, kan likevel fiske med trål i områdene som nevnt under henholdsvis bokstav a og b ovenfor. Søknad om dette må sendes Fiskeridirektøren, og egen tillatelse må foreligge før fartøyet kan delta. Dersom fartøyet skiftes ut eller ombygges slik at tonnasje øker, vil tillatelsen falle bort.

§ 4 (endret) skal lyde:

§ 4. Adgang til å drive fiske med stormasket bunntrål i området 6 og 12 nautiske mil hele året.

1. I følgende områder mellom 6 og 12 nautiske mil fra grunnlinjene er det tillatt å fiske med trål hele året:

a) Sør for 67 ° 10' N og langs kysten til grensen mot Sverige.

b) Nord for 68 ° 35' N og inntil 69 ° 12' N.

c) Nordøst for 16 ° Ø og inntil 69 ° 43' N.

d) Nord for 69 ° 47' N og inntil 19 ° Ø.

e) Nordøst for 19 ° 30' Ø og inntil fylkesgrensen mellom Troms og Finnmark.

2. I området mellom 6 og 12 nautiske mil fra grunnlinjene mellom 67 ° 10' N og 68 ° 35' N er det tillatt å fiske med trål når det ikke er satt Lofotoppsyn.

§ 5 (endret) skal lyde:

§ 5. Adgang til å drive fiske med stormasket bunntrål i området mellom 6 og 12 nautiske mil bestemte tider av året

1. I området mellom 6 og 12 nautiske mil fra grunnlinjene nord for $69^{\circ} 12' N$ til $15^{\circ} 25' \text{Ø}$ er det tillatt å fiske med trål i tidsrommet fra og med 15. februar til og med 15. mai.
2. I følgende områder mellom 6-12 nautiske mil fra grunnlinjene er det tillatt å fiske med trål i tidsrommet fra og med 16. april til og med 31. oktober:
 - a) Grimsbakken: Fra $69^{\circ} 43' N$ til $69^{\circ} 47' N$.
 - b) Fugløybanken: Fra 19°Ø til $19^{\circ} 30' \text{Ø}$.
3. I området mellom 6 og 12 nautiske mil fra grunnlinjene er det i Finnmark fylke tillatt å fiske med trål hele året. Denne tillatelse gjelder ikke i følgende områder og tidsrom:
 - a) I området mellom 6 og 8 nautiske mil fra grunnlinjene mellom $22^{\circ} 20' \text{Ø}$ og $23^{\circ} 40' \text{Ø}$ fra og med 1. oktober til og med 15. april.
 - b) I det området mellom 6 og 8 nautiske mil som ligger øst for $23^{\circ} 40' \text{Ø}$ og sør for en linje trukket fra 8 mils grensen ved $23^{\circ} 40' \text{Ø}$ til 6 mils grensen ved $23^{\circ} 53' \text{Ø}$ fra og med 1. oktober til og med 14. mars.
 - c) Innenfor et område avgrenset av rette linjer gjennom følgende posisjoner fra og med 1. april til og med 15. oktober:

1. $70^{\circ} 36,6' N$ $31^{\circ} 12,5' \text{Ø}$
2. $70^{\circ} 37,0' N$ $31^{\circ} 18,5' \text{Ø}$

Langs fiskerigrensen til punkt 3

3. $70^{\circ} 51,5' N$ $30^{\circ} 31,0' \text{Ø}$
4. $70^{\circ} 47,6' N$ $30^{\circ} 21,4' \text{Ø}$

Videre en rett linje fra posisjon 4 til 1.

Til forslagene i kap. 9.4:

De nødvendige forskriftsendringene for å gjennomføre punktene 1 - 5 i Grensedragingsgruppens forslag vedrørende snurrevad, er vedtatt på bakgrunn av tidligere høring. Jf. J-melding 67-2003, vedtak av 5. desember 2002.

Til forslagene i kap. 9.5:

Arbeidsgruppen om garn har kommet med til sammen 11 anbefalinger, som høringsinstansene er bedt om å uttale seg. Av disse er det anbefalingene 1, 2 og 4 som egner seg for generell forskriftsregulering, mens anbefaling 9 må gjennomføres i den årlige reguleringsforskriften for blåkveitefiske.

Det er i dag fastsatt regler for garnfiske etter torsk, hyse og sei i forskrift av 22. desember 1989 nr 1300, regler for garnfiske etter blåkveite, blålange, hvitlange, uer og ulke i forskrift

av 23. november 1993 nr 1061 og regler om garnfiske etter breiflabb i 2003 i en tidsbegrenset forskrift av 18. desember 2002 nr 1713. I tillegg har vi generelle regler i forskrift av 10. oktober 1989 nr 1095 om maskevidde, bifangst, fredningstid og minstemål mv. ved fangst av fisk og sild.

Departementet anser at de reglene som arbeidsgruppen foreslår i sine anbefalinger 1, 2 og 4 er av en så vidt generell karakter at de bør tas inn i 1989-forskriften, som en egen bestemmelse gjeldende for alt garnfiske. Det foreslås således følgende ordlyd for en slik bestemmelse:

Den som mister garn skal gjøre det som er mulig for å få tatt opp garna. Dersom man blir forhindret i sokningen på grunn av værforholdene, plassforholdene på fiskefeltet eller av andre grunner, plikter man å gjenoppta sokningen når forholdene har bedret seg.

Ved tap eller funn av garn skal dette meldes til Bruksvakten.

Den som fisker med garn, plikter å merke hver garnlenke med fartøyets registreringsnummer på en slik måte at merkingen består over tid i sjøen.